

آزمایش قند خون به چهار صورت زیر انجام میگیرد:

۱- قند خون ناشتا

۲- قند خون ۲ ساعت بعد از غذا

۳- تست تحمل گلوکز

۴- قند خون ساده

### آزمایش قند خون ناشتا (FBS)

آزمایش Fasting Blood Sugar ، به اختصار آزمایش FBS نامیده میشود برای شناسایی بیماری دیابت استفاده می شود.

### آمادگی و شرایط لازم برای آزمایش:

- رعایت ۱۲ تا ۱۴ ساعت ناشتایی برای این آزمایش ضروری است. در طول ناشتایی نوشیدن آب در حد نیاز بلامانع است.
- اگر مراجعه کننده داروی خاصی مصرف می کند پزشک و مسئول آزمایشگاه را مطلع سازد زیرا ممکن است نیاز به قطع مصرف آن قبل از آزمایش باشد.

### تفسیر نتیجه ی آزمایش:

FBS = ۷۰-۱۱۰ mg/dl (یا ۶۰-۱۰۰ mg/dl در کودکان): این حالت نشاندهنده ی طبیعی بودن قند خون و سوخت ساز آن است.

FBS  $\leq$  ۱۴۰ mg/dl : این حالت غیر طبیعی بوده و نمایانگر وجود بیماری دیابت است ( البته بهتر است که در این حالت یکبار دیگر آزمایش تکرار شود).

FBS = ۱۱۱-۱۳۹ mg/dl : این حالت مشکوک تلقی می شود و باید برای بررسی بیشتر آزمایش قندخون ۲ ساعت بعد از غذا یا تست تحمل گلوکز انجام شود.

اگرچه در اکثر موارد قندخون ناشتای (FBS) بیش از ۱۴۰ mg/dl دلالت بر وجود دیابت می کند ولی ممکن است در کسانی که اخیرا دچار بیماری جدی و شدید شده اند (نظیر سکته قلبی) و یا در برخی از بیماری های غدد (نظیر آکرومگالی، سندرم کوشینگ و...) نیز قند خون بالا باشد که با معاینه و انجام آزمایشات تکمیلی تشخیص داده می شوند.

اگر مقدار قندخون ناشتای (FBS) شما مساوی یا بیش از ۱۴۰ mg/dl باشد، بهتر است برای اطمینان از عدم وجود بیماری خاص دیگری (بجز دیابت) به متخصص داخلی یا غدد مراجعه کنید تا معاینات و آزمایشات تکمیلی بر روی شما صورت گیرد.

### قند خون ۲ ساعت پس از غذا (۲-hpp)

این آزمایش (۲-hour postprandial plasma glucose، باختصار ۲-hpp) نام دارد و در مواردیکه نتیجه ی آزمایش FBS مشکوک باشد، استفاده می شود. همچنین در موارد زیر درخواست این آزمایش برای تشخیص دیابت بهتر از آزمایش FBS است:

- افراد چاق
- وجود سابقه خانوادگی دیابت
- فردیکه دچار سقط یا زایمان زودرس شده و یا نوزاد بزرگی به دنیا آورده (بیش از ۴ کیلوگرم)
- سابقه عفونت های مکرر (خصوصا عفونت های مکرر قارچی دستگاه تناسلی زنانه یا آبسه)

#### آمادگی و شرایط لازم برای این آزمایش:

- برای انجام آزمایش ابتدا باید یک صبحانه متوسط (مقداری کره، پنیر، شیر و نان) میل شود. اما برای دقت در کار معمولا از مراجعه کننده خواسته می شود که صبحانه نخورده به آزمایشگاه بیاید و در آنجا مقدار ۱۰۰ گرم عسل یا ۷۵-۱۰۰ گرم پودر گلوکز (حل شده در آب یا شیر) به او داده میشود و سپس از وی خواسته میشود تا ۲ ساعت بعد از آن برای نمونه گیری مراجعه کند.
- قبل و در طول مدت آزمایش از استعمال دخانیات و ورزش خودداری کنید.
- در طول مدت ۲ ساعت، بجز آب چیز دیگری نخورید.

#### تفسیر نتیجه آزمایش:

در این آزمایش قند خون کمتر از ۱۴۵ mg/dl طبیعی تلقی می شود و مقدار مساوی یا بیش از ۲۰۰ mg/dl تایید کننده وجود دیابت است. اگر مقدار ۲-hpp بین ۱۴۵ تا ۲۰۰ باشد آزمایش مشکوک تلقی می شود و باید در این حالت تست تحمل گلوکز انجام شود.

#### تست تحمل گلوکز (GTT)

از این آزمایش در مواردیکه نتیجه ی هر دو آزمایش FBS و ۲-hpp مشکوک باشد، استفاده می شود.

#### آمادگی و شرایط لازم انجام این آزمایش:

- از سه روز قبل از آزمایش از رژیم غذایی پر کربوهیدرات استفاده نشود.
- رعایت ۱۲ تا ۱۶ ساعت ناشتایی.
- در ابتدا از مراجعه کننده نمونه خون و ادرار گرفته می شود، آنگاه شربتی که حاوی ۵۰ تا ۱۰۰ گرم گلوکز است به او داده می شود
- نیم ساعت، یک ساعت، دو ساعت و سه ساعت پس از خوردن شربت از مراجعه کننده نمونه خون و ادرار گرفته می شود.
- در صورت ضعف، بیقراری، عصبانیت، تعریق و یا سردرد شدید، باید به مسئول آزمایشگاه اطلاع داده شود.

## قند خون ساده (BS)

این آزمایش فقط در مواردیکه بیمار به طور اورژانسی مراجعه کرده انجام میشود و نیازی به ناشتا بودن ندارد.

آزمایشگاه فراداد